

Työkaluja tulevaan –hanke

Varsinais-Suomen Kylät ry aloitti 1.9 uuden hankkeen, joka kestää vuoden 2007 loppuun. *Työkaluja tulevaan* –nimisellä hankkeella on tarkoitus tutkailla kylätoiminnan uusia suuntia Varsinais-Suomen jokivarsikumppanien Leader-alueella. Käytännössä toiminta kohdistuu siis Alastaron, Auran, Kosken, Kuusjoen, Loimaan, Marttilan, Mellilän, Oripään, Pöytyän, Someron ja Tarvasjoen kuntiin. Jatkossa kokemuksia hyödynnetään koko maakunnassa. Hankkeessa huomio kohdistuu kolmeen osa-alueeseen:

1. Kylätoiminnan välineistö kaupungin ja maaseudun rajapinnassa ja taajamissa

Ensimmäinen osion taustalla on ajatus kunta- ja palvelurakenteen ilmeisistä muutoksista kuntakokoihin, mikä käytännössä saattaa johtaa muun muassa siihen, että entisistä kirkonkylistä tulee isompien aluekokonaisuuksien sivukylä. Kylätoiminnalla on monia paikallisen kehittämisen välineitä, joita olisi mahdollisuus siirtää taajamien ja omakotialueiden toimijoille – jos siellä on halukkuutta ryhtyä entistä aktiivisemmiksi oman alueen paikalliskehittäjiksi. Toisaalta kyläyhdistyksillä ja vastaavilla voisi olla opittavaa myös omakotiyhdistysten ja vastaavien toimintatavoista, esimerkiksi palveluiden kilpailutuksesta.

Käytännössä *Työkaluja tulevaan* -hanke teettää kyselyitä ja järjestää tilaisuuksia, joissa selvitetään mm. alueen omakotiyhdistysten ja vastaavien taajama-alueiden toimijoiden halukkuutta lisätä paikallisen kehittämisen osaamista. Tavoitteena on myös järjestää tilaisuuksia, joissa kylä- ja taajamatoimijat ovat saman pöydän ääressä kokemuksia vertailemassa.

2. Maaseudun palvelusopimuskäytäntöjen toteuttaminen

Maaseudun palvelusopimusikäntöt tulevat yleistymään yhtenä tapana hoitaa maaseudun palveluja. Esimerkiksi kunta voi tehdä sopimuksen jonkin tietyn palvelun hoitamisesta – hoivapalveluista retkeilyreitistön kunnossapitoon – paikallisen yhdistyksen kanssa kerta- tai kestopuenteisesti. Paikallinen yhdistys voi myös toimia välittäjäorganisaationa eli kartoittaa tarpeet, etsiä tekijät ja olla mukana tekemässä sopimuksia. Hyviä sopimusmalleja on työstetty erityisesti Vaasan yliopiston Levón-instituutissa.

Loimaan ja Someron alueella kyläyhdistyksillä yms. –paikallistoimijoilla voisi olla valmiuksia ja kiinnostusta kokeilla em. toimintatapoja ja *Työkaluja tulevaan* –hanke pyrkii kartoittamaan kiinnostusta alueella kyselyn ja tiedotustilaisuuden kautta.

3. Kylien pienten hankkeiden kerääminen sateenvarjon alle

Yhtenä tulevaisuuden hankemuotona ovat koordinaatiohankkeet, jotka paikallinen toimintaryhmä hallinnoi itse. Hanke toimii sateenvarjona, jonka alle kootaan lukuisia pieniä hankkeita. Jokivarsikumppanien alueella kylätoiminta on ollut aktiivisesti mukana jo vuosia hyödyntämässä hanketukia, mutta yhä osa kyläyhdistyksistä vierastaa hanketoiminnan byrokratiaa tai sitten kehittämisideat ovat kustannuksiltaan niin pieniä, että LEADER-tukea ei niille ole ryhdytty hakemaan.

Varsinais-Suomen Kylät ry:n *Työkaluja tulevaan* pyrkii etsimään näitä kylä- ja muita yhdistyksiä, jotka olisivat kiinnostuneita toteuttamaan pieniä (noin 1000-2000 euron) hankkeita niin, että paperisota pyörisi Varsinais-Suomen jokivarsikumppanit ry:n kautta.

Tauno Linkoranta